بۆ هەڵوێستی کۆمەڵگای نێودەوڵەتی مەترسیدارە.!..
لوقمان مستەفا

جەنگ و ململانێکانی نێوان ئیسرائیل و فەلەستین ڕەگ و ڕیشەی دەگەڕێتەوە بۆ کۆلۆنیالیزمی سەدەیەک پێش ئێستا.

بەڵام جەنگی نێوانیان لە ئێستادا لەکەرتی غەزەدا چڕبۆتەوە،هەرچەندە ئەم جەنگانە ناوبەناو سەرهەڵدەدات، هەرجارەی بە شێوەیەک لە شێوەکان شەڕ دەست پێدەکات، هەندێکیان ماوە کورت و هەندێکیشیان ماوە درێژ ،لە مێژووی ئەو جەنگانەدا ئیسرائیل چوار هێرشی سەربازی درێژخایەنی بۆ سەر غەززە دەستپێکردووە کە بریتین لە ساڵانی :- ٢٠٠٨، ٢٠١٢، ٢٠١٤ و ٢٠٢١، ٢٠٢٣ ی ئێستا.

هێرشەکەی ساڵی ٢٠٠٨ بریتی بوو لە بەکارهێنانی چەکی قەدەغەکراو لە ئاستی نێودەوڵەتیدا، وەک گازی فسفۆر، لە ساڵی ٢٠١٤ و لە ماوەی ٥٠ ڕۆژدا ئیسرائیل زیاتر لە ٢١٠٠ فەلەستینی کوشتووە کە هەزار و ٤٦٢ کەسیان هاووڵاتی مەدەنی و نزیکەی ٥٠٠ منداڵی تێدا بووە.

لە میانەی ئەو هێرشەدا کە لەلایەن ئیسرائیلییەکانەوە ناوی ئۆپەراسیۆنی لێواری پارێزەر بوو، نزیکەی ١١ هەزار فەلەستینی بریندار بوون و ٢٠ هەزار ماڵ وێران بوون و نیو ملیۆن کەسیش ئاوارە بوون.

بەڵام هیچ جارێکیان بەقەد ئەمجارەیان ماڵوێرانکەر نەبووە.!!

ئەوەش بەهۆی هێرشی پێشوەختەو دەستپێشخەری بزوتنەوەی حەماس و ئەو دەسەڵاتەی کەلەوێ حوکمرانە ،جەنگ هەڵگیرسا و لە هەردوولا بەتایبەت خەڵکی غەزەی سڤیل باجی ئەو هەڵانەیاندا ،حماس و هاوپەیمانەکانی پێشوەختە دەیانزانی کە سوتەمەنی شەڕەکە خەڵکی بێچەک و ژن و پیر و مناڵی بێتاوان دەبنە قوربانی.!

ئەوە بوو کە بینیمان هێرشی پێچەوانە و وەڵامدانەوەی چاوەڕوانکراوی ئیسرائیل بوو کە بێڕەحمانە و بە شێوەی عشوائی تا هەنوکەش لە زەوی و ئاسمان و دەریاوە بۆمب بارانی کەرتی غەزەدەکات ،دەست لە ژن و مناڵ پیرو پەککەوتە ناپارێزێ.! قەسابخانەیەکی بۆ خەڵکی بێ دیفاعی کەرتی غەزە دروسکردووە مەگەر بەسەر خۆیان هاتبێ بەدەست نازییەکانەوە.

تاوانەکان هێندە قێزەون و گورچک بڕن سنوری هەموو تاوانە نێو دەوڵەتییەکانی بەزیوە.!! خەڵک و خاکەکەی بەیەکەوە تەخت دەکرێن و

دەسوتێن، ئا ئەم تاوانە بە هەموو پێوەرێ جینۆسایدە.!
دیارە جینۆساید لە سادەترین پێناسەیدا کوشتنی بە کۆمەڵ دەگەیەنێت. گەر تەنیا وشەی "جینۆساید" بە نموونە وەربگرین، ئەوە چەندین کاری بەویژدان و دڵڕەقانە و دوور لە هەموو بەها بەرزە مرۆڤایەتییەکان لەخۆدەگرێت.
بەڵام ئەوەی جێگای سەرنج و تێڕامانە بێ دەنگی و بێ هەڵوێستی کۆمەڵگای نێودەوڵەتی و رێکخراوەکانی مافی مرۆڤی جهانیە لەمەڕ ئەم تاوانانە کە بەسەر ژن و مناڵی کەرتی غەزەدادە.!
هەر کۆمەڵەی گشتی نەتەوە یەکگرتوەکان بوو لە ساڵی ١٩٤٦ لە یەکەم دانیشتنی خۆیدا بڕیارنامەیەکی پەسەند کرد کە جینۆساید بەپێی یاسا نێودەوڵەتییەکان تاوانە و نموونەی ئەو جۆرە ڕووداوانەی ژماردەوە (بەڵام پێناسەیەکی یاسایی تەواو بۆ تاوانەکە نەخستەڕوو). لە ساڵی ١٩٤٨، کۆمەڵەی گشتی نەتەوە یەکگرتووەکان ڕێککەوتننامەی ڕێگری و سزادانی تاوانی جینۆساید (CPPCG)ی پەسەند کرد کە بە یەکەمجار تاوانی جینۆسایدی پێناسە کرد. جینۆساید ڕەتکردنەوەی مافی بوونی تەواوی گرووپە مرۆڤایەتییەکانە، وەک چۆن کوشتن ڕەتکردنەوەی مافی ژیانی تاکەکانی مرۆڤە.
کەچی هەر ئەم رێکخراو کۆمەڵەیە ئێستا لەم گرژی و ئاڵوزیاندا بە پێش چاویانەوە جینۆساید ئەنجام دەدرێت متەقیان لێوە نایات.!!
بەراستی ئەم بێ هەڵوێستییەی نەتەوەیەکگرتوەکان و رێکخراوی بەناو مافی مرۆڤ زۆر مەترسیدارە،چونکە ڕێگە خۆشکەرە بۆ دوژمنەکانی ئەمەی کورد کە دەکرێت لەمە بەدواوە دەستکراوەبن و بەترس ودوودڵی ئەم هەڵە بقۆزنەوە و هێرشەکانیان دەست پێبکەن و چاوەروانی کوشت و برێکی ئاوەها لەم چەشنەبین لەلایەن دوژمنە چاچنۆکەکانمانەوە.!
لانیکەم فەلەستین چەندین دەوڵەتی عەرەبی و ئیسلامی پشتیوانی مادی و لۆجستی دەکرێن و ماکینە میدیایی زەبەلاحەکانی جیهان نەهامەتیەکانیان دەگەیەنێتە هەموو دونیا، بەڵام ئەمەی کورد نەک پشت و پەنامانیە بگرە هەموو جیهان لەدژمانن.! ئەوە حاڵە و گوزەرانی نێوخۆی خۆمان هەر باسمەکەن کەچی پاشەگەردانیەکە لەسایەی بیری تەسکی حیزبایەتی.